

Başvuru Numarası : 2024/1952
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.12.2024/48
Karar Numarası : 2024/1258
Başvuran : M.E.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak Devlet Su İşleri (DSİ) ... Bölge Müdürlüğünde görev yapan başvuranın, çalıştığı Kurumda personele 2022/3 sayılı Kamu Konutları Uygulamaları Genelgesi uyarınca lojman tahsis edildiği ancak Genelge'de belirlenen personel gruplarına yönelik düzenleme nedeniyle lojman hakkından yararlanamadığı ve söz konusu düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, DSİ ... Bölge Müdürlüğünde 17 yıldır ... personeli olarak görev yaptığını ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olduğunu, lojman hakkının olmasına rağmen bu haktan faydalanmasının engellendiğini, konuyla ilgili sunduğu itiraz dilekçesine Müdürlük tarafından verilen cevabi yazıda 2022/3 sayılı Kamu Konutları Uygulamaları Genelgesi'ne atıfta bulunularak lojmandan yararlanacak personelin belirlenmesine yönelik 1. Grup ve 2. Grup şeklinde sınıflandırma yapıldığının belirtildiğini, mevcut düzenleme nedeniyle lojmandan yararlanmadığını iddia etmekte; söz konusu Genelge'nin iptal edilerek eşitlik ilkesine uygun yeni bir düzenleme yapılmasını ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi bulunan ... personeline de 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde lojman tahsis edilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yolu" başlıklı 125'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (...)"

4. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü

muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (...)”

6. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...”

7. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvurunun konusu” başlıklı 31’inci maddesi şöyledir:

“Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur.”

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)”

10. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuru, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi ... personeli olarak DSİ ... Bölge Müdürlüğünde görev yapan başvuranın 2022/3 sayılı Kamu Konutları Uygulamaları Genelgesi'ne göre lojman tahsisinde belirlenen gruplara ilişkin düzenleme nedeniyle lojmandan faydalandırılmadığı ve söz konusu düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

14. Başvuranın itiraz dilekçesi neticesinde DSİ ... Bölge Müdürlüğü Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğünün 16/9/2024 tarihli yazısına göre 2022/3 sayılı Kamu Konutları Uygulamaları Genelgesi'nde sıra tahsisli konutların tahsisinde esas alınmak üzere belirlenen gruplar şöyledir:

"I. Grup: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre görev yapan memurlar; a) Konuttan yararlanmayanlar (Hiç oturmamış ve 5 yıldan az oturmuş olanlar) b) Konuttan yararlananlar (5 yıl ve üzeri oturmuş olanlar)

II. Grup: İşçi personel a) Konuttan yararlanmayanlar (Hiç oturmamış ve 5 yıldan az oturmuş olanlar) b) Konuttan yararlananlar (5 yıl ve üzeri oturmuş olanlar)."

15. Bununla birlikte yazının devamında sıra tahsisli konutların 2022/3 sayılı Kamu Konutları Genelgesi'ne uygun olarak 1. Grup'tan başlanarak dağıtıldığı, halen boş konut olması durumunda ise 2. Grup'ta bulunan personele puan sırasına göre tahsisin yapıldığı ifade edilmiştir. Başvuru dilekçesinin ekinde sunulan "DSİ ... Bölge Müdürlüğü Merkez Kampüsü 2024 Yılı Toplam Puana Göre Sıra Cetveli"ne göre başvuranın mezkûr Genelge'ye göre 2. Grup'ta ve "Konuttan Yararlanmayanlar" arasında bulunduğu, puanının da 152,952 olduğu anlaşılmıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

17. Öte yandan Anayasa'nın 125'inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hükme bağlanmıştır. Yine 20/1/1981 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci ve 12'nci maddelerinde ilgililerin idari dava açılmadan önce idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay, idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir.

18. Başvuranın iddia ve talepleri, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği; bununla birlikte başvuranın lojman tahsisinde bazı Kurum çalışanlarına öncelik tanınması sebebiyle kendisine ayrımcılık yapıldığı iddiasının 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden birine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĐUNA,

B. Kararın bařvurana tebliĐine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aliřan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĐLU
ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
ye